

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра сучасної української мови



“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан

філологічного факультету

доц. Ярослав РЕДЬКВА

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ НУШ**

вибіркова

**Освітньо-професійна
програма**

«Середня освіта (українська мова та література)»

Спеціальність

A4.01 Середня освіта (українська мова і література)

Галузь знань

A Освіта

Рівень вищої освіти

другий магістерський

Факультет

філологічний

Мова навчання

українська

Чернівці – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «*Методологічні засади навчання української мови в контексті НУШ*» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (українська мова та література)».

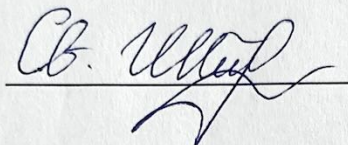
Розробник: Теслицька Галина Іллівна – кандидат філологічних наук, доцент, асистент кафедри сучасної української мови.

Викладач: Теслицька Галина Іллівна – кандидат філологічних наук, доцент, асистент кафедри сучасної української мови.

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри сучасної української мови.

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

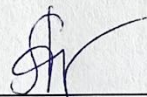


Світлана ШАБАТ-САВКА

Схвалено методичною радою філологічного факультету.

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року.

Голова методичної ради факультету



Алла АНТОФІЙЧУК

1. Навчальна дисципліна «Методологічні засади навчання української мови в контексті НУШ» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін підготовки магістра спеціальності «Середня освіта (українська мова та література)». Вона забезпечує формування професійних компетентностей у здобувачів вищої освіти через опанування фундаментальних основ викладання української мови, удосконалення практичних навичок для виконання професійних навчально-методичних, інноваційних завдань у галузі сучасної мовної освіти в новій українській школі, вміння працювати на рівні сучасних освітньо-виховних технологій в умовах інтеграції в загальноєвропейське співтовариство.

Мета навчальної дисципліни - забезпечення професійної підготовки майбутнього вчителя-словесника Нової української школи; формування дослідницьких якостей та творчого потенціалу його особистості, розвиток здібностей та самостійності у пошуку нестандартних рішень методичних проблем; засвоєння здобувачами освіти психолого-педагогічних знань та підготовка до їхнього застосування в практичній професійній діяльності в закладах загальної середньої освіти, зосередження уваги на нагальних проблемах методики викладання української мови в контексті НУШ.

2. Пререквізити:

ОК 5. Технології викладання української мови та літератури у ЗЗСО.

ОК 7. Питання загального мовознавства у шкільному курсі з української мови.

ОК 9. Форми й методи роботи з філологічно обдарованими учнями в ЗЗСО.

3. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть набути **таких компетентностей:**

Загальні компетентності:	
ЗК-6	Здатність до абстрактного мислення, генерування нових ідей, ініціативності, вміння виявляти та розв'язувати проблеми.
ЗК-7	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.
Фахові компетентності:	
ФК-1	Здатність проектувати й організувати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти, їх освітніх потреб і можливостей; створювати безпечне освітнє середовище, обирати відповідні методики та технології навчання, ефективно застосовувати педагогічні концепції, забезпечувати психолого-педагогічний супровід учнів та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу.

ФК-3	Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань; обирати методи й засоби навчання з педагогіки, психології, технології викладання української мови та літератури, спрямовані на розвиток здібностей здобувачів освіти з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей школярів, міжособистісних взаємин, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань для забезпечення мотивувального, розвивального та інклюзивного освітнього простору.
ФК-8	Здатність узгоджувати фахову стратегію і тактику, обрані технології з відомими напрямами в методиці, методами, формами та засобами навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти.
ФК-9	Здатність організовувати навчальний процес з української мови та літератури на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентісного підходів; проєктувати та організовувати навчальний процес на рівні курсу, розділу, теми, уроку, педагогічної ситуації.

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Знати й розуміти шляхи розвитку системи освіти України в умовах реформ та світових освітніх тенденцій.

ПРН-2. Знати сучасну термінологію, наукові поняття, концепції, теорії, методи дослідження педагогічних та філологічних наук. Розуміти загальні тенденції, закономірності розвитку педагогічної та філологічної наук, їх значення у формуванні наукової картини світу сучасного школяра, студента.

ПРН-6. Знати сучасні теорію та методіку, технології навчання філологічних предметів, інноваційних та інформаційно-комунікаційних та комп'ютерних технологій навчання для успішного й ефективного викладання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти.

ПРН-14. Демонструвати вміння провадити наукову діяльність у галузі лінгводидактики, методіки навчання української мови та української літератури; здійснювати апробацію інноваційних методів навчання й викладання; розробляти нетрадиційні конспекти уроків, лекційних і практичних занять.

ПРН-15. Аналізувати психолого-педагогічні особливості різних вікових категорій школярів та здобувачів вищої освіти в цілісному педагогічному процесі в умовах індивідуалізації та диференціації навчання.

3. Опис навчальної дисципліни

Назва навчальної дисципліни: *«Методологічні засади навчання української мови в контексті НУШ»*

Форма	п і д а ц і я	Кількість	Кількість годин	Вид
-------	---------------	-----------	-----------------	-----

навчання			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	підсумко вого контролю
Денна	1	2	3	90	14	16			60		залік
Заочна	1	2	3	90	2	4			84		залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		о	л	п	лаб	інд		с.р.	л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1.													
СУЧАСНІ ПІДХОДИ В РОБОТІ З УЧНЯМИ НУШ													
Тема 1.1. Мета і головні компоненти Концепції «Нова українська школа». Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «НУШ» на період до 2029 р.	11	1				10	11	1					10
Тема 1.2. Організація освітнього середовища в НУШ. Формування індивідуальних освітніх траєкторій учнів.	10	1	2			7	10						10
Тема 1.3. Робота вчителя-словесника в контексті освітніх реформ. Зміна парадигми шкільної освіти: компетентнісне навчання та формування цінностей.	12	2	2			8	12		1				11
Тема 1.4. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах нової української школи. Організація інклюзивного навчання у НУШ.	12	1	2			19	12		1				11
Разом за ЗМ 1	45	5	6			34		1	2				42
Змістовий модуль 2.													
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ НУШ.													
Тема 2.1. Компетентнісний вимір навчання української	10	1	2			7	10	1					9

мови в НУШ. Методика реалізації наскрізних змістових ліній на уроках української мови												
Тема 2.2. Інтеграція навчальних предметів як засіб формування цілісності сприйняття світу. Інтегроване навчання в НУШ в розрізі мовної освітньої галузі.	12	2	2			8	12		1			11
Тема 2.3. Цифрова та медійна грамотність в освітньому процесі, використання навчальних платформ на уроках української мови. Педагогічні технології та прийоми на уроках української мови під час дистанційної та змішаної форми навчання.	12	1				11	12					12
Тема 2.4. Критерії, правила та процедури формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови. Державна підсумкова атестація з української мови. Самооцінювання, взаємооцінювання.	11	1	2			8	11		1			10
Разом за ЗМ 2	45	5	6			34		1	2			42
Усього годин	90	10	12			68		2	4			84

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ теми	Назва теми
1.1	<p>Мета і головні компоненти Концепції «Нова українська школа». ПЛАН</p> <ol style="list-style-type: none"> Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «НУШ» на період до 2029 р. Формула «Нової української школи». Головні компоненти концепції НУШ. Структура ЗЗСО в концепції НУШ. План заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа”

1.2	<p>Організація освітнього середовища в НУШ. Індивідуальні освітні траєкторії учнів. ПЛАН</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ключові якості освітнього середовища в НУШ. 2. Алгоритм розбудови освітнього середовища та його складники. 3. Ознаки безпечного освітнього середовища 4. Індивідуалізація навчання у закладах загальної освіти. 5. Формування освітніх індивідуальних траєкторій учнів як основа профільного навчання.
1.3	<p>Робота вчителя-словесника в контексті освітніх реформ. Зміна парадигми шкільної освіти: компетентнісне навчання та формування цінностей. ПЛАН</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічна майстерність учителя у вимірах інноваційних підходів; 2. Шляхи формування майбутнього вчителя-словесника як лінгвокреативної особистості. 3. Термінологічний аналіз понять “компетенція” і “компетентність” у лінгводидактиці: сутність та структура. 4. Компетентнісна освітня парадигма як цільова спрямованість освіти в Україні
1.4	<p>Педагогіка партнерства як основа розвитку суб’єктів освітньої діяльності в умовах нової української школи. ПЛАН</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реалізація принципів педагогіки партнерства в умовах упровадження Концепції «Нова українська школа» 2. Технології партнерської взаємодії вчителя з учасниками освітнього процесу. 3. Комунікаційні стратегії у роботі вчителя-словесника. 4. Організація інклюзивного навчання у НУШ.
2.1	<p>Компетентнісний вимір навчання української мови в НУШ. Методика реалізації наскрізних змістових ліній на уроках української мови. ПЛАН</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика компетентнісно спрямованого навчального процесу. 2. Методи компетентнісно орієнтованого навчання української мови. Завдання компетентнісного характеру. 3. Психолого-педагогічні особливості та мотивація навчальної діяльності на уроках української мови. 4. Текстотворча діяльність учнів в умовах компетентнісного навчання української мови. 5. Особливості реалізації мовного компонента змістовими лініями.
2.2	<p>Інтеграція навчальних предметів як засіб формування цілісності сприйняття світу. Інтегроване навчання в НУШ в розрізі мовної</p>

	<p>освітньої галузі. <i>ПЛАН</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтеграція навчальних предметів як засіб формування цілісності сприйняття світу. 2. Інтегрований урок як спосіб реалізації особистісно орієнтованого навчання. 3. Інтеграція у вивченні української мови та літератури в новій українській школі.
2.3	<p>Цифрова та медійна грамотність в освітньому процесі, використання навчальних платформ на уроках української мови. <i>ПЛАН</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні освітні тренди та шляхи впровадження цифрового освітнього середовища в практику ЗЗСО. 2. Структура цифрової компетентності педагогічного працівника. 3. Використання медіаресурсу і засвоєння медіаграмотності на уроках української мови. 4. Педагогічні технології та прийоми на уроках української мови під час дистанційної та змішаної форми навчання.
2.4	<p>Критерії, правила та процедури формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови. Державна підсумкова атестація з української мови. Самооцінювання, взаємооцінювання. <i>ПЛАН</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формувальне оцінювання як чинник модернізації процесу навчання в закладах загальної середньої освіти. 2. Критерії підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови. 3. Державна підсумкова атестація з української мови. 4. Принципи та прийоми самооцінювання та взаємооцінювання.

Тематика практичних занять з переліком питань

№ теми	Назва теми
1.1	<p>Організація освітнього середовища в НУШ. Формування індивідуальних освітніх траєкторій учнів. <i>Вид роботи: усні відповіді, дискусія, проєктна діяльність.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сформулювати теми навчальних проєктів, які б ви рекомендували виконати учням (не менше 5). 2. Підготувати розгорнутий конспект організації і виконання дослідницького проєкту «Освітні традиції народів світу». 3. Підготувати повідомлення про основні проблеми впровадження реформи Нової української школи (Загальнодержавне дослідження процесу запровадження Концепції Нової української школи в закладах загальної середньої освіти)

	<p>URL: https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/Doslidzhennya_NUSH_2019-1.pdf)</p>
1.3	<p>Робота вчителя-словесника в контексті освітніх реформ. Зміна парадигми шкільної освіти: компетентнісне навчання та формування цінностей.</p> <p><i>Вид роботи: глосарій, усні відповіді, дискусія, презентації.</i></p> <p>1. Укласти термінологічний глосарій із теми «Компетентнісний підхід до навчання української мови і літератури відповідно до концепції НУШ» (не менше 20 позицій).</p> <p>2. Укласти конспект уроку української мови, використавши компетентнісний підхід.</p>
1.4	<p>Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах нової української школи. Організація інклюзивного навчання у НУШ.</p> <p><i>Вид роботи: Робота у малих групах.</i></p> <p>1. Виконання студентами вправ із організації професійно-педагогічного спілкування. Розподілити групу на малі групи по 2-4 студенти. Малі групи можуть назватися, вибрати капітана. Вибрати експертів – 2 студенти, які допоможуть оцінити роботу студентів у групах</p> <p>2. Вправа «<i>Обери позицію</i>». Кожній групі студентів пропонуються ситуації взаємодії вчителя з учнем, класом, батьками із завданням вибрати і обґрунтувати методи педагогічно доцільної позиції.</p> <p>3. Вправа «<i>Пам'ятка діалогічного спілкування</i>». Кожній групі роздається набір методичних матеріалів (рекомендації, вислови відомих педагогів, правила поведінки для учнів тощо). На основі обговорення треба скласти Пам'ятку для вчителя при організації діалогічного спілкування з учнями, батьками, колегами.</p>
2.1	<p>Компетентнісний вимір навчання української мови в НУШ. Методика реалізації наскрізних змістових ліній на уроках української мови</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді, вправи.</i></p> <p>1. Виконання студентами вправ, спрямованих на формування професійних умінь організовувати різні комунікаційні стратегії.</p> <p><i>Вправа «Поясни позицію»:</i> ведучий підбирає педагогічну ситуацію, у якій необхідно аргументувати різні протилежні позиції по одній проблемі. Студенти мають пояснити і переконати у правильності своєї позиції.</p> <p><i>Вправа «Третейський суддя»:</i> ведучий підбирає педагогічну ситуацію, у якій обраному студенту треба виступити у ролі вчителя-третейського судді, щоб визначити правоту двох батьків, які сперечаються.</p> <p><i>Вправа «Організувати діалог трьох учасників»:</i> ведучий дає</p>

	<p>завдання студенту організувати діалог трьох учасників (батьків або учнів) на обрану тему, які мають її обговорити. Організатор лише керує діалогом.</p> <p>2. Виконання студентами вправ, спрямованих на формування умінь професійно-педагогічного спілкування: уваги, спостережливості, культури мовлення, вміння вирішувати конфлікти тощо.</p> <p><i>Вправа «Бачення інших».</i> Один із студентів сідає спиною до групи, він має детально описати (за пропозицією групи) зовнішній вигляд когось із присутніх студентів.</p>
2.2	<p>Інтеграція навчальних предметів як засіб формування цілісності сприйняття світу. Інтегроване навчання в НУШ в розрізі мовної освітньої галузі.</p> <p><i>Вид роботи: глосарій, усні відповіді, дискусія, презентації.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укласти термінологічний глосарій із курсу «Інтегроване навчання в НУШ в розрізі мовної освітньої галузі» (не менше 10 позицій). 2. Укласти конспект уроку української мови, використавши прийоми інтегрованого навчання.
2.4	<p>Критерії, правила та процедури формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови. Державна підсумкова атестація з української мови. Самооцінювання, взаємооцінювання.</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді, дискусія, тестування</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати ознаки формувального оцінювання у порівнянні з підсумковим оцінюванням. 2. Проаналізувати трансформацію підсумкового оцінювання, його зв'язок з формувальним оцінюванням. 3. Опрацювати матеріал: Освітня платформа «Критичне мислення» О. Пометун. Що таке таксономія Блума і як вона працює на уроці? https://www.criticalthinking.expert/us-materialy/shho-take-taksonomiyabluma-i-yak-vona-pratsyuye-na-urotsi/

Завдання для самостійної роботи студентів

№ теми	Назва теми
1.1	<p>Мета і головні компоненти Концепції «Нова українська школа».</p> <ul style="list-style-type: none"> • Користуючись методичними матеріалами (Бех І. Справедливість-несправедливість у міжособистісних взаєминах. Педагогіка і психологія: науково-теоретичний та інформаційний журнал АПН України. 2006. № 1. С. 5—13; Водолазська Т. В. Модель доброзичливого до дітей освітнього середовища / Т. В. Водолазська. Постметодика, №5 (108), 2012. http://poippo.pl.ua/pm/pdf-1-f-

	<p>w/PM108.pdf; Взаємодія у школі: 6 прикладів змін через партнерство. Посібник МОН України URL: https://38d34c07-6455-4caa-9ab7-7d37e22181e3.filesusr.com/ugd/417f51_002e0e562bd04458b040e24238550cd8.pdf), розробити заняття-тренінг з учнями щодо формування навичок протидії булінгу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомитися з методичним матеріалом з проблеми булінгу у закладах освіти і скласти рекомендації для попередження та вирішення подібних ситуацій.
1.2	<p>Організація освітнього середовища в НУШ. Індивідуальні освітні траєкторії учнів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати повідомлення про особливості організації психолого-педагогічного супроводу школяра з особливими освітніми потребами. 2. Підготувати приклад на основі конкретної ситуації застосування психолого-педагогічного супроводу-ініціювання учнів. <p><i>Опрацювати:</i></p> <p>Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. К : Літера ЛТД, 2018. 160 с.</p>
1.3	<p>Робота вчителя-словесника в контексті освітніх реформ. Зміна парадигми шкільної освіти: компетентнісне навчання та формування цінностей.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати повідомлення про основні проблеми впровадження реформи Нової української школи (Загальнодержавне дослідження процесу запровадження Концепції Нової української школи в закладах загальної середньої освіти URL: https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/Doslidzhennya_NUSH_2019-1.pdf) 2. Опрацювати концепцію Нової української школи (URL:https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf) і підготуватися до обговорення проблем внесення суттєвих змін у сучасну національну систему освіти.
1.4	<p>Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах нової української школи.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з методичним матеріалом з проблеми організації партнерської взаємодії вчителя на платформі EdEra, naurok, vseosvita тощо і <i>підготувати аналітичний звіт.</i> 2. <i>Підготувати повідомлення</i> про організацію взаємодії вчителя ЗЗСО з батьками у зарубіжних країнах (на вибір) 3. <i>Підготувати інформацію</i> про особливості організації партнерської взаємодії вчителя з батьками на прикладі конкретного навчального закладу, про особливості організації інклюзивного навчання.
2.1	<p>Компетентнісний вимір навчання української мови в НУШ. Методика реалізації наскрізних змістових ліній на уроках</p>

	<p>української мови. <i>Опрацювати с. 94-100, проаналізувати текст (довільний)</i> 1. Засекіна Л.В., Засекін С.В. Психолінгвістична діагностика. Луцьк: РВВ "Вежа" Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 188 с. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/503/1/psycholingv_diagn.pdf <i>Утворити речення, що на комунікативному рівні репрезентуватимуть мовленнєвий акт зі значеннями:</i> – спеціального повідомлення (зі словами заявляю, підтверджую, підкреслюю...); – вияву влади (зі словами призначаю, наполягаю, раджу, вимагаю...); – обіцянки (зі словами гарантую, обіцяю, пропоную руку і серце...); – прохання та пропозиції (зі словами молю, прошу...); – соціальної мовленнєвої дії (зі словами дякую, поздоровляю, бажаю успіху, співчуваю, вітаю вас...).</p>
2.2	<p>Інтеграція навчальних предметів як засіб формування цілісності сприйняття світу. Інтегроване навчання в НУШ в розрізі мовної освітньої галузі. <i>Опрацювати:</i> 1. Мелкумова Т.В. Класифікаційні засади таксономії мовленнєвих актів URL : https://periodicals.karazin.ua/philology/article/view/4522/4096 2. https://www.youtube.com/watch?v=rWru2S9f5-w&ab_channel=%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%9F%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D1%83%D1%81 <i>Ознайомитися:</i> https://www.youtube.com/watch?v=r3RxlFAS-o&ab_channel=%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%9F%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D1%83%D1%81 Прокоментуйте: як ви ставитеся до слів мовця, чи впроваджуватимете його поради у власний життєвий досвід?</p>
2.3	<p>Цифрова та медійна грамотність в освітньому процесі, використання навчальних платформ на уроках української мови. <i>Опрацювати</i> 1. Технологія створення дистанційного курсу: навчальний поїбник / Биков В.Ю. та ін.; за ред. В.Ю. Бикова та В.М. Кухаренка. Київ: Міленіум, 2008. 324 с. 2. https://imso.zippo.net.ua/wp-content/uploads/2021/10/4-%D0%A3%D0%B3%D0%BD%D1%87_%D0%91%D0%BB%D0%BE%D1%88%D0%B8%D1%86_%D0%BA%D0%B0_2021-78_.pdf</p>
2.4	<p>Критерії, правила та процедури формування та підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови. Державна підсумкова атестація з української мови. Самооцінювання, взаємооцінювання.</p>

	<p><i>Опрацювати</i></p> <p>https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736395/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%203-4%20%281%29.pdf</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте роль самооцінки як інструменту підвищення ефективності навчання. 2. Підготуйте доповідь про особливості формування оцінювання в умовах дистанційного навчання.
--	--

Методи навчання

Методи навчання і викладання:

- практичний метод (практичні вправи, практичні роботи);
- словесний метод (дискусія);
- наочний метод (ілюстрація, демонстрація, презентація);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- методи дистанційного навчання;
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів другого рівня освіти.

Освітні технології:

- технології особистісно зорієнтованого навчання, які забезпечують розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (слухання, говоріння, читання і письма);
- комунікативні та інформаційно-комунікаційні технології, технології проблемного навчання.

Викладання та вивчення курсу відбувається з використанням освітніх технологій, зорієнтованих на особистість учасника навчального процесу (особистісно орієнтована технологія навчання); інтерактивних технологій кооперативного, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань; освітніх технологій, спрямованих на активізацію та інтенсифікацію діяльності студентів (дослідницькі технології; технології проблемного навчання; технології самоосвіти); інформаційно-комунікативних технологій для підвищення мотивації до навчання, індивідуалізації і диференціації процесу навчання; освітніх технологій модульного навчання.

Визначені технології навчання передбачають використання таких методів: репродуктивних – для повторення готових зразків або роботи за готовими

зразками; творчих, проблемно-пошукових методів – для самостійної, творчої пізнавальної діяльності; пояснювально-ілюстративного методу; проблемного викладу матеріалу; методу бесіди; узагальнення та інтерпретації складних мовних явищ; моделювання проблемних ситуацій щодо аналізу та розуміння певних мовних явищ; аналітичного методу, дослідницького та опрацювання наукових джерел; методи контролю, самоконтролю, взаємоконтролю, корекції, самокорекції та взаємокорекції.

Система контролю та оцінювання

Поточний контроль належить до обов'язкових елементів на кожному практичному занятті. Під час вивчення дисципліни передбачено такі методи поточного контролю:

- усні відповіді (фронтальне опитування, вибіркове опитування, дискусії, презентації);
- письмові завдання (самостійні роботи, реферати);
- тести.

До форм поточного контролю належить індивідуальна та загальна перевірка, формою підсумкового контролю є залік.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмовий матеріал дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час контролю.

Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, написання реферату, створення презентації, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни.

Критерії оцінювання:

1. При усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- упевненість, аргументованість та емоційність;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо);
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

2. При виконанні письмових завдань:

- мовна грамотність
- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, уміння формулювати висновки;

— акуратність оформлення документа та письмової роботи.

Оцінювання виконання студентами окремих елементів тем проводиться: на практичних (практичні завдання, обговорення), контрольних роботах за окремими темами, тестування, виступи, презентації; самостійних роботах; на консультаціях.

Для консультування студентів із виконання індивідуальних і домашніх завдань, контрольних робіт, їх підготовки до поточного оцінювання знань (відповідно до розкладів занять та консультацій викладача) передбачаються індивідуальні та групові консультації.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90–100	Зараховано	A	відмінно
80–89		B	дуже добре
70–79		C	добре
60–69		D	задовільно
50–59		E	достатньо
35–49	Незараховано	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюють на заняттях через:

- виконання практичних завдань та модульних контрольних робіт;
- індивідуальну та групову (в парах і групах) роботу;
- фронтальне усне опитування, перевірка рівня засвоєння теоретичного матеріалу за навчальними темами;
- бліц-опитування;
- письмові самостійні роботи (реферати, доповіді тощо);
- практичні, індивідуальні та самостійні завдання;
- розв'язання проблемних і творчих завдань;
- взаємоконтроль студентів у парах і групах;
- тестові завдання;
- оцінювання домашніх завдань;
- діагностику результатів самостійної роботи;
- проведення модульних контрольних робіт.

Вид семестрового контролю: модульна контрольна робота, залік. Результати навчальної діяльності студентів у межах двох модулів оцінюють максимально в **60 балів**, контрольного модуля (заліку) – **40 балів**.

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4		
7	8	7	8	8	7	8	7	40	100

Критерії оцінювання навчальних досягнень за результатами поточного контролю

Накопичення рейтингових балів у межах змістових модулів передбачає:

- відвідування (очне / дистанційне) навчальних занять;
- якість підготовки до навчальних занять;
- систематичне виконання завдань практичного, творчого, пошукового характеру на засадах академічної доброчесності.

Оцінювання усної відповіді враховує:

- повноту розкриття питання;
- логічність і послідовність викладу;
- добір влучних прикладів і коментування мовних фактів;
- культуру мовлення;
- уміння порівнювати і робити висновки.

Оцінювання самостійних завдань ураховує:

- своєчасність виконання завдання;
- обсяг і якість виконання завдання;
- академічну доброчесність (самостійне виконання);
- творчий підхід та ініціативність у навчальній діяльності;
- оформлення матеріалів відповідно до вимог.

Оцінювання письмових самостійних / контрольних робіт:

«А» (відмінно): робота засвідчує ґрунтовні, системні знання з теми чи змістового модулю (розкрито 90–100 % матеріалу), не містить помилок.

«В» (добре): робота засвідчує добрі знання з теми чи змістового модулю (розкриває 80–89 % матеріалу), містить не більше двох незначних помилок.

«С» (добре): робота засвідчує належні знання з теми чи змістового модулю (розкрито 70–79 % матеріалу), містить не більше чотирьох помилок, які студент може виправити й пояснити.

«D» (задовільно): робота засвідчує достатні знання з теми чи змістового модулю (розкрито 60–69 % матеріалу), містить не більше шести помилок;

«E» (задовільно): робота засвідчує фрагментарні знання з теми чи змістового модулю (розкрито 60–69 % матеріалу), містить помилки й прогалини у викладеному матеріалі.

Незадовільно – засвідчує незнання програмового матеріалу з теми чи змістового модулю.

Критерії оцінювання тестових завдань:

«А»: 100–90% правильних відповідей.

«В»: 89–80% правильних відповідей.

«С»: 79–70% правильних відповідей.

«D»: 69–60% правильних відповідей.

«E»: 59–50% правильних відповідей.

«FX» незадовільно – менше 50% правильних відповідей.

Критерії підсумкового оцінювання

Оцінку «зараховано» («А») отримують студенти, які набрали загальну суму балів **90–100** від максимальної кількості можливих, зокрема: ґрунтовно у повному обсязі володіють навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладають, глибоко та всебічно розкривають зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговуються науковою термінологією, розв'язують задачі стандартним або оригінальним способом, наводять аргументи на підтвердження власних думок, здійснюють аналіз та роблять висновки; систематично готувалися до практичних занять і виконували домашні завдання; глибоко опрацювали питання, винесені на самостійне опрацювання; успішно написали модульні контрольні роботи; повністю розкрили питання підсумкового контролю.

Оцінку «зараховано» («В») отримують студенти, які набрали загальну суму балів **80–89** від максимальної кількості можливих, зокрема: достатньо повно володіють навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладають, в основному розкривають зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, виконують завдання стандартним способом, послуговуються науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки; активно готувалися до практичних занять та систематично виконували домашні завдання; вміють виправити й пояснити допущені помилки; опрацювали питання для самостійного вивчення; добре написали модульні контрольні роботи; розкрили питання підсумкового контролю.

Оцінку «зараховано» («С») отримують студенти, які набрали загальну суму балів **70–79** від максимальної кількості можливих, зокрема: відтворюють значну частину навчального матеріалу, висвітлюють його основний зміст; продемонстрували знання теоретичного матеріалу на репродуктивному рівні, частково опанували відповідну наукову термінологію, уміють застосовувати знання на практиці; працювали на практичних заняттях, загалом виконували домашні завдання, допускають помилки, але уміють аргументовано їх виправити; добре написали модульні контрольні роботи; належно розкрили питання підсумкового контролю.

Оцінку **D (60–69 балів)**, або «задовільно» отримують студенти, які не повністю опанували матеріал, передбачений програмою курсу, мають досить поверхневі знання методології викладання української мови в НУШ; показали фрагментарну обізнаність у теоретичних питаннях; у мінімальному обсязі опрацювали рекомендовану літературу; пасивно поводити себе на практичних

заняттях, не виявили належних навичок і бажання до самостійної роботи; частково розкрили питання підсумкового модулю-контролю.

Оцінку **E (50–59 балів)**, або «**достатньо**» отримують студенти, які засвідчили погану обізнаність зі змістом теоретичних питань курсу; обмежилися поверхневим вивченням мінімальної кількості рекомендованої літератури; пасивно поводити себе на практичних заняттях, не виявили належних навичок і бажання до самостійної роботи; фрагментарно розкрили зміст питань, винесених на підсумковий модуль-контроль.

Оцінку **FX (35–49 балів)**, або «**незадовільно**» з можливістю повторного складання отримують студенти, які не відвідували частину лекційних і практичних занять; упродовж навчального семестру набрали недостатню кількість балів за змістові модулі; пасивно поводити себе на практичних заняттях, не виявили належних навичок і бажання до самостійної роботи; не опрацювали рекомендованої літератури; під час відповіді допускають помилкові умовиводи, наводять неправильні приклади, або ж не вміють прокоментувати запропоновані мовні та психологічні явища; не розкрили змісту питань підсумкового модулю-контролю.

Оцінку **F (1–34 бали)**, або «**незадовільно**» з обов'язковим повторним курсом отримують студенти, які не відвідували лекційних і практичних занять; упродовж навчального семестру набрали недостатню кількість балів за змістові модулі, тому не могли бути допущені до складання заліку; пасивно поводити себе під час практичних занять, не виконали завдань для самостійної роботи; взагалі не опрацювали рекомендованої для вивчення курсу літератури; не засвоїли програму курсу; якщо ж студенти були допущені до заліку, але не розкрили питань підсумкового модуля-контролю, не відповідали на додаткові запитання, то їхню відповідь оцінюють «незадовільно».

Перелік питань для самоконтролю навчальних досягнень студентів

1. Поясніть сутність термінів «середовище», «освітнє середовище», «безпечне освітнє середовище».
2. У чому полягає особливість безпечного середовища закладу освіти?
3. Охарактеризуйте основні ознаки безпечного освітнього середовища.
4. Розкрийте сутність структурних компонентів освітнього середовища.
5. Поясніть особливості психотравмівних ситуацій, які негативно впливають на особистість учнів, на безпечність освітнього середовища.
6. Проаналізуйте негативні впливи на безпечність освітнього середовища.
7. Розкрийте сутність понять «спілкування» і «професійно-педагогічне спілкування».
8. Охарактеризуйте основні види спілкування.
9. Чим відрізняється поняття «спілкування» від «професійно-педагогічного спілкування»?
10. Які етапи професійно-педагогічного спілкування вчителя із суб'єктами освітнього процесу?

11. Охарактеризуйте основні стилі професійно-педагогічного спілкування.
12. У чому причини виникнення різних труднощів та бар'єрів спілкування?
13. Охарактеризуйте пояснювальну комунікативну стратегію вчителя і наведіть приклади, враховуючи свою предметну спеціальність.
14. Охарактеризуйте організаційну комунікативну стратегію вчителя і наведіть приклади, враховуючи свою предметну спеціальність.
15. Охарактеризуйте комунікативну стратегію сприяння у діяльності вчителя і наведіть приклади, враховуючи свою предметну спеціальність.
16. Порівняйте оцінювальну та контрольну комунікативну стратегію вчителя і визначте основні відмінності.
17. Які чинники ускладнюють ефективність реалізації вибраної вчителем комунікативної стратегії.
18. Розкрийте сутність основних принципів партнерської взаємодії вчителя з батьками.
19. Охарактеризуйте основні етапи партнерської взаємодії вчителя з батьками.
20. Які методи вивчення сім'ї може використовувати вчитель у професійній діяльності?
21. Які форми і методи підвищення педагогічної культури і виховної компетентності батьків може використати вчитель? Розкрийте особливості їх проведення.
22. Наведіть приклади ефективних форм залучення батьків до організації освітнього процесу.
23. Розкрийте сутність понять «психолого-педагогічний супровід».
24. Охарактеризуйте основні види психолого-педагогічного супроводу.
25. У чому причини необхідності застосування різних видів психолого-педагогічних супроводів?
26. Сформулюйте основні вимоги для вчителя при реалізації психолого-педагогічного супроводу учня, в кого виникли проблеми у навчанні.
27. Чим відрізняється поняття «психолого-педагогічний супровід» від «педагогічна співпраця»?
28. Які етапи психолого-педагогічного супроводу вчителя із учнями з особливими освітніми потребами?
29. У чому полягає особливість проєктної діяльності на засадах партнерства?
30. Охарактеризуйте основні дії алгоритму проєкту.
31. Проаналізуйте етапи проєкту партнерської взаємодії.
32. Поясніть відмінність різних видів проєктів партнерської взаємодії у роботі вчителя початкої школи.
33. У чому сутність педагогіки партнерства у Концепції «Нова українська школа»?
34. Які основні критерії ефективності організації взаємодії учасників освітнього процесу на засадах партнерства?

**Перелік питань для підсумкового контролю
навчальних досягнень студентів**

1. Організація освітнього середовища у НУШ.
2. Роль учителя у формуванні психологічно безпечного середовища.
3. Інтегроване навчання у НУШ.
4. Роль і місце інтеграції в ЗЗСО.
5. Інтеграція навчальних предметів як засіб формування в учнів школи цілісності сприйняття світу.
6. Інтегроване навчання як освітня перспектива
7. Процес виховання в умовах НУШ.
8. Виховання морально-етичних цінностей школярів.
9. Виховання соціально-політичних цінностей школярів.
10. Співпраця з батьками учнів у НУШ.
11. Спілкування з батьками як основний шлях співпраці. Форми спілкування з батьками. Залучення батьків до освітнього процесу.
12. Педагогіка партнерства – основний принцип співпраці з батьками.
13. Організація інклюзивного навчання у НУШ.
14. Організаційні аспекти створення інклюзивних класів в ЗЗСО.
15. Психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами: організація роботи, повноваження, оплата праці.
16. Корекційно-розвиткові заняття для учнів з ООП в ЗЗСО.
17. Індивідуальна програма розвитку, навчальні плани учнів з ООП.
18. Оцінювання учнів з ООП.
19. Дистанційне навчання у НУШ.
20. Засоби зв'язку при дистанційному навчанні, умови дистанційного навчання. Зміст освіти і дистанційне навчання.
21. Розвиток критичного мислення учнів.
22. Сутність критичного мислення та його структура.
23. Сучасні технології та методи розвитку критичного мислення школярів.
24. Автономія та самоуправління у НУШ.
25. Концептуальні основи автономії сучасного ЗЗСО.
26. Методи компетентісно орієнтованого навчання української мови.
27. Компетентісна освітня парадигма як цільова спрямованість освіти в Україні
28. Оцінювання навчальних досягнень учнів у НУШ.
29. Сутність формувального оцінювання та його цілі.
30. Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання.
31. Алгоритм підсумкового оцінювання учнів.

Відповідно до «Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти» (протокол №16 від 25 листопада 2024 року) (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha->

[rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/](#)) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та / або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Рекомендована література

Основна

1. Бех І.Д. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу в педагогіці. Педагогіка і психологія : Вісник АПН України. 2009. №2 (63). С.26-31.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики за заг. ред. О.В.Овчарук . К.: «К.І.С.», 2004. 112 с.
3. Навчання української мов учнів 5 класу на засадах компетентнісного підходу: посібник / Н.Голуб, В.І.Новосолова, Г.Т.Шелехова, А.В. Ярмолюк. К.: Видавничий дім «Сам», 2017. 144 с.
4. Нова українська школа / Концептуальні засади реформування середньої школи. Кол-в авторів: Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Кобернік І., Ковтунець В. та ін. К., 2016. 33 с.
5. Нова українська школа: порадник для вчителя. За ред. Н.М. Бібик. Київ: літера ЛТД, 2019. 208 с.
6. Професійно-педагогічна освіта: особистісно-орієнтований підхід: монографія / за ред. О.А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2012. 348 с.
7. Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник / О. Янкович, Ю. Беднарк, А. Анджеєвська. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.

Додаткова

1. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики [під заг. ред. О.В.Овчарук]. – К.: “К.І.С.”, 2004. 112 с.
2. Коханова О. Психологія партнерської взаємодії в освіті: навч.-метод. посіб. К.: Вид-во ПП Щербатих О.В., 2011. 104 с.
3. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навч. посіб. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 440 с.
4. Педагогічна майстерність : підручник / за ред. І. А. Зязюна. [2-е вид., допов. і переробл]. К. : Вища шк., 2004. 422 с.
5. Пометун О. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навчально-методичний посібник. К.: Видавничий дім «Освіта», 2020. 192с. Пономаренко В., Воронцова Т., Сакович О. та ін. Безпечна і дружня до дитини школа в контексті реформи «НУШ». К. : Алатон, 2020. 64 с.
6. Семенюк О.А. Основи теорії мовної комунікації. Навчальний посібник / О.А.Семенюк, В.Ю.Паращук. К.: Видавничий центр «Академія», 2010. 240 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Концепція НУШ. URL: <https://oplatforma.com.ua/article/2372-ad-fontes-pro-kontseptsyu-novo-ukransko-shkoli>

Викладання курсу «Методологічні засади навчання української мови в контексті НУШ», контроль й оцінювання знань і вмінь студентів спрямовані на дотримання вимог академічної доброчесності (Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskohe-natsionalnoho-universytetu.pdf>), Положення про виявлення та запобігання плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf)).

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентів/ці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання всіх нарахованих за курс балів.